

PARTNERS
VOOR HET

Parkbos Gent

Hannelore Vandenborgh
PROJECTBUREAU PARKBOS
Peter Swyngedouw
STUDIEBUREAU OMGEVING

Vlaanderen telt te weinig bossen. Om daar wat aan te doen, werd in het begin van de jaren 1980 het idee van de stadsbossen gelanceerd. Aan de rand van de stad zou de stedeling in die bossen aan zachte recreatie kunnen doen. Ook in de Gentse regio was er een groot bostekort, zo werd in diverse planningsprocessen, waaronder het ruimtelijk structuurplan Gent, vastgesteld. In 1997 werd aan de hand van een op verschillende criteria steunende analyse een locatieonderzoek naar geschikte gebieden voor bosontwikkeling in de Gentse regio uitgevoerd. De Kastelensite ten zuiden van de stad werd in dat onderzoek aangewezen als één van de geschikte locaties voor de aanleg van een recreatief stadspark.

Nu, ruim een decennium later, zijn pas de noodzakelijke voorwaarden aanwezig voor de realisatie op het terrein. Dankzij een intensieve samenwerking tussen het Vlaamse gewest, de provincie Oost-Vlaanderen en de betrokken gemeentebesturen worden de eerste resultaten stilaan zichtbaar.

Het Vlaams gewest,
de provincie Oost-Vlaanderen,
de stad Gent en de gemeenten
De Pinte en Sint-Martens-Latem
hebben de handen in elkaar
geslagen voor het aanleggen
van een 1200 hectaren
groot Parkbos. Na tien jaar
komt er schot in de zaak.

LANDBOUW BLIJFT

Bij de opstelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van het grootstedelijk gebied Gent werd al snel duidelijk dat er talrijke ruimteclaims op de kastelensite lagen en bleek ook dat verschillende actoren een andere visie hadden op de ruimtelijke ontwikkeling van het gebied. Om die diverse ruimtelijke behoeften op elkaar af te stemmen kreeg studie bureau Omgeving in 2001 de opdracht een voorstudie te maken.

Omdat Omgeving uitging van het eigen karakter van de site, evolueerde het oorspronkelijke idee van een stadspark van 300 hectaren naar een plan voor een 1200 hectaren groot stadspark, met daarin dezelfde bosuitbreiding. Aangezien de oude kastelparken met bijbehorende dreven en vistas evenzeer de sfeer bepalen als de uit te bouwen boskernen, kreeg de site de naam "Parkbos Gent".

De algemene visie van de voorstudie werd door de Vlaamse Regering juridisch vertaald met de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Afbakening grootstedelijk gebied Gent, deelplan Groenpool Parkbos" (16 december 2005). Dat deelplan voor het Parkbos bevat vier belangrijke componenten.

Het huwelijk
tussen natuur
en cultuur vormt
de rode draad in
het Parkbos.
(IN BEELD: HET CLASSICISTISCHE
KASTEEL GRAND NOBLE)

Een eerste component legt de nadruk op het behoud van de cultuurhistorische relikten van de site. De kastelensite is een gevarieerd en vrij open gebied met talrijke kastelparken en veel kleine landschapselementen zoals dreven, sloten, houtkanten, knotbomen... Het erkennen van deze waardevolle elementen binnen het ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) resulteerde in het meer open houden van het landschap, het conserveren van de kasteeldomeinen, het vastleggen van belangrijke bomenrijen en vistas, het beschermen van bulklandschappen in nat gebied en het bestendigen van het agrarisch grondgebruik.

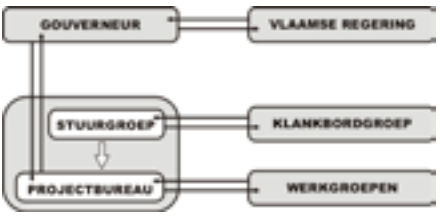
Een tweede element is de bosuitbreiding. Door het behoud van de open structuren concentreert die bosuitbreiding zich hoofdzakelijk rond drie bestaande kastelparken met bospotentieel: Scheldevelde, De Ghellinck en Grand Noble.

Een derde element is de toegankelijkheid van het Parkbos. Het gevarieerde landschap van bos, natuur en agrarische "open ruimtekamers" wordt opengesteld voor voetgangers en fietsers. De ruggengraat van deze langzaamverkeersstructuur is de oude spoorwegbedding Gent – De Pinte. Gemotoriseerd verkeer en openbaar vervoer worden samengebracht in vier portalen: Maalte, De Ghellinck, Grand Noble en Den Beer.

Tenslotte bevat het RUP ook een belangrijke economische component. Landbouw

blijft - naast natuur en bos – een essentieel en karakteristiek onderdeel van het Parkbos. De bestaande bedrijven krijgen de kans om zich te ontwikkelen in de richting

van duurzame landbouw. Voorts voorziet het RUP ook in de uitbouw van een wetenschapspoort, te weten twee wetenschapsclusters gelegen aan beide zijden van de N60: het bestaande Ardoyenpark en de nieuwe site Rijvissche.

Intense
samenwerking

Met de goedkeuring van het RUP eind 2005 werd een lange fase van planvorming afgesloten. Maar voor het realiseren van het Parkbos was het wachten tot 23 juli 2007, toen provinciegouverneur André Denys door de Vlaamse regering als projectcoördinator werd aangesteld. Sindsdien heeft de gouverneur een projectstructuur uitgewerkt die het mogelijk maakt in een gedragen partnerschap tot concrete realisaties op het terrein te komen.

Naast het Vlaams gewest participeren ook de provincie, de stad Gent en de gemeenten De Pinte en Sint-Martens-Latem in het project. Ze maken deel uit van de stuurgroep, die wordt voorgezeten door de gouverneur. In die stuurgroep worden de strategische beslissingen over de ontwikkeling van de groenpool genomen. De leden van de stuurgroep dragen ook zorg voor de financiering van de activiteiten van het projectbureau Parkbos, dat verantwoordelijk is voor de dagelijkse coördinatie en de afstemming tussen de diverse acties.

De samenwerking gaat thematisch nog verder in diverse werkgroepen waarin ondermeer het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV), Waterwegen en Zeekanaal (W&Z), diverse stedelijke en provinciale diensten en ook het federaal Aankoopcomité zitting hebben. Aan die werkgroepen nemen niet alleen vertegenwoordigers van verschillende overheden deel. Ook de betrokken landbouwers hebben er een stem.

Het geld voor de aankoop van de gronden en de realisatie van de boskernen komt van het Vlaams gewest, maar voor een aantal specifieke deelprojecten wordt er gewerkt met een verdeelsleutel tussen de betrokken partners. Het overleg met de diverse belangengroepen tenslotte, gebeurt via een klankbordgroep. Dat het partnerschap inmiddels goed werkt, is op zich al een concreet resultaat.